

Varnost pri delu

Cestne nezgode s traktorji

Tomaž Poje

CEMA je evropsko združenje proizvajalcev kmetijske tehnike. Sredi letošnjega leta so prikazali švicarsko študijo o cestnih nezgodah, povezanih s traktorji in drugimi kmetijskimi stroji. Prikazali so 5 glavnih dejavnikov, ki povzročajo več kot 80 % cestnih nezgod s kmetijskimi stroji. Zato je treba razmišljati o ukrepih, kako bi to lahko preprečili.

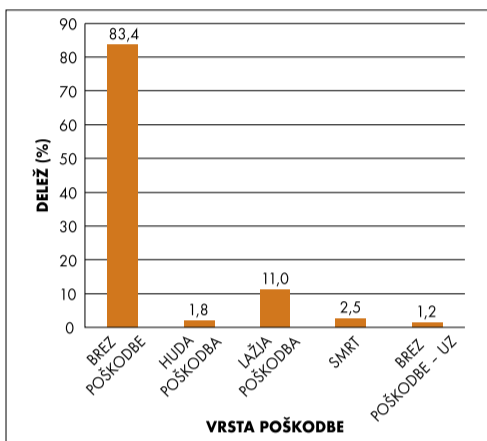
Švicarji so analizirali nezgode s traktorji in kmetijskimi stroji med letoma 2011 in 2016.

(varnostni lok ali kabina) in z ustreznimi svetlobnimi signalnimi napravami;

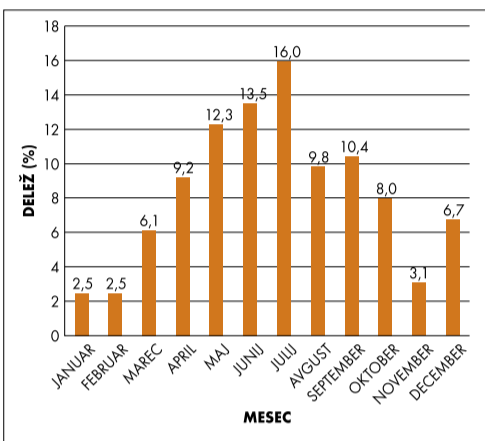
- povečati usposabljanje vseh voznikov, da so bolj seznanjeni in pozorni na značilnosti kmetijskih vozil in njihovo obnašanje na cesti;
- prostovoljna namestitve ogledal ali kamer za izboljšanje vidljivosti (obseg vidnosti) na kmetijskih strojih in traktorjih;
- izboljšanje vzdrževanja starejših kmetijskih strojev (traktorjev).

Švicarska analiza je pokazala, da so ravno stara kmetijska vozila vključena v cestne ne-

GRAF 1: Delež različnih poškodb med traktoristi

GRAF 2: Delež nezgod glede na mesec v letu

VZROKI NESREČ V ŠVICI

Med pet najpomembnejših vzrokov za prometne nesreče s kmetijskimi stroji spada: prevačanje stroja (24 % analiziranih prometnih nesreč s kmetijskimi stroji), obnašanje drugih uporabnikov cest (20 %), vidljivost operaterja - traktorista (15 %), vzdrževanje strojev (13 %) in obnašanje voznika - traktorista (11 %).

Za zmanjšanje takih nezgod bi morali prednostno izvajati naslednje ukrepe:

- starejše kmetijske stroje (traktorje) opremiti z zaščitnimi konstrukcijami pri prevrnitvi

zgrade s prevračanjem. Takih nezgod je bilo 24 %. Med temi nezgodami pa je kar 39 % vseh smrtnih nesreč s kmetijskimi stroji.

Prevratitve kmetijskih strojev (traktorjev) so sicer najpogostejši vzrok nezgod (51 %), če pogledamo tako nezgode na cesti in izven nje (na njivi, travniku, gozdu itd.).

Obnašanje drugih udeležencev (voznikov) v prometu povzročata ravno tako veliko nezgod, v katere so vključeni traktorji (kmetijski stroji).

Ti drugi udeleženci bi morali bolje poznati kmetijske stroje in njihove lastnosti, kot so re-

S traktorji se vozimo tudi po cestah in tudi z njimi se dogajajo nezgode. V letu 2016 je bilo 45 bočnih trčenj, 29 oplazenj, 21 prevrnitev, 15 trčenj v stoječe vozilo itd.

lativno nizka hitrost vožnje, dimenzije vozil (dolžina in širina) in nevarne situacije, povezane z njimi. Večina udeležencev v prometu namreč ne zna pravilno oceniti obnašanje kmetijskih strojev na cesti, kar poveča tveganje za nezgodo.

Vozniki morajo dobro poznati značilnosti svojih vozil (ali kombinacije vozil) v smislu zavoranja, krmiljenja in stabilnosti.

RAZMERE V SLOVENIJI

Slovenske razmere na področju cestnih nezgod s traktorji in kmetijskimi stroji pa smo pridobili z analizo policijskih podatkov o cestnih nezgodah za leto 2016. V podatkih Policije je zabeleženih 163 dogodkov (nezgod), kjer je vključen traktor oziroma traktorist. Med njimi je bilo 105 povzročiteljev nezgod. Če pogledamo vse vključene v nezgode, potem imamo 4 ženske (2,5 %) in 159 moških (97,5 %). Podobno razmerje je tudi, če bi pogledali samo spol povzročiteljev nezgod. Torej prevladuje moška populacija.

Povprečna starost traktorista, vključenega v nezgodo, je bila 46,7 leta. Največja in najbolj izstopajoča skupina pa je bila skupina traktoristov s starostjo med 21 in 30 leti. Teh je bilo kar 22,1 %. Sledi jim skupina ljudi s starostjo med 41 in 50 leti. 3,7 % je udeležencev nezgod, starih do 20 let. Ni pa nobenega, ki bi bil starejši od 80 let. Vsi razen enega iz Kosova so bili državljani naše države. 25 voznikov traktorja ni imelo traktorskega izpita, kar je presenetljivo veliko. 26 ljudi pa je imelo izpit manj kot 5 let. Glede alkohola pa je bilo kar 147 oseb (90,2 %) z 0,0 mg alkohola/l izdihanega zraka, 4,3 % ali 7 oseb je imelo rezultat alkotesta med 0 do 0,3 mg alkohola/l izdihanega zraka ter 4,9 % (8 oseb) med 0,31 in 0,6 mg alkohola/l izdihanega zraka. Največji »junak« pa je imel rezultat alkotesta 0,85. Načeloma pa bi glede opitosti traktoristov lahko rekli, da mora tudi pri njih veljati ničelna toleranca - torej vožnja brez alkohola.

Analiza poškodb pa kaže, da je kar 83,4 % oseb preživelo nezgodo brez poškodbe. Lažjo poškodbo je imelo 11 % ljudi, težjo 1,8 %, smrtno poškodbo pa 2,5 %. Največ nezgod se je zgodilo meseca julija, nato pa sledita junij in maj.

Najnevarnejša in pogosto podcenjena situacija je pravilno prehitavanje kmetijskega vozila na cesti. Kot učinkovit ukrep se je izkazala ustrezna svetlobna opozorilna oprema na kmetijskih strojih, ki je tudi cenovno dokaj ugodna rešitev.

Pripravlja pa se tudi nova EU zakonodaja, ki bi uvedla obveznost tovrstne opreme tudi za stare kmetijske stroje. Potrebna bi bilo tudi več ozaveščanja širše javnosti, tako da bi drugi udeleženci v prometu lahko spoznali običajne (nevarne) situacije na cesti s kmetijskimi stroji.

Vidljivost traktorista - operaterja pa je vzrok za nezgode, ko traktorist ni pravočasno videl drugega udeleženca v prometu. Da bi zmanjšali število takih nesreč, priporočajo vgradnjo ustreznih ogledal ali celo kamer.

Pomemben dejavnik za prometne nesreče je nezadostno vzdrževanje kmetijskih strojev (traktorjev).

Pogosti vzrok za nesrečo so razbite luči in smerokazi ali pa nezadostno vzdrževane zavore, ki ne delujejo pravilno. To je še bolj izrazito na starejših kmetijskih strojih.

Zato je izboljšanje vzdrževanja takih strojev pomemben ukrep za nadaljnje zmanjšanje nesreč.

Voznik ali upravljevalnik kmetijskega stroja lahko povzroči nesreče tudi z neustrezno uporabo stroja. To se lahko prepreči z boljšim treningom operaterjev, tako da so boljše pripravljene na morebitne nevarne situacije na cesti, ki lahko pripeljejo do nezgode.

KATALOG NA www.semenarna.si

SEMENSKI KROMPIR 2018

»IZBRANE SORTE KROMPIRJA ZA VSAK OKUS!«

	Barva kože	Barva mesa	Oblika gomoljev	Tip kuhanja	Skladiščenje
DAIFLA	svetlo rumena	bela	ovalna	BC	dobro

SORTA Z ZELO VISOKIMI PRIDELKI IN BELIM MESOM

- Rastlina ostane dolgo zdrava in zelena, zato ima zelo dolgo obdobje pridelovanja.
- Prilagodljiva in široko uporabna sorta.
- Zelo dobro odporna na sušo, na pojav votlega srca, udarce, drugotno rast gomoljev.
- Ima zelo izenačene in velike gomolje.

Višina pridelka	Zelo visok
Odpornost na krompirjevo plesen	Zelo dobro
Odpornost na navadno krastavost	Dobro

DAIFLA by CREINA

ZA POMFRIT, MLAG PEČEN KROMPIR, ZA KUHANJE, ZA PAKIRANJE, ZA SOLATE, SVIŽA UPORABA

	Barva kože	Barva mesa	Oblika gomoljev	Tip kuhanja	Skladiščenje
CELTIANE	rumena	svetlo rumena	podolgovata	A	dobro

KROMPIR V TIPU KIFELČARJA

- Podolgovati gomolji tipa kifelčar.
- Možno tudi strojno sajenje in strojni izkop ter spravilo.
- Primerna sorta za svežo porabo, skladiščenje, pripravo solat, mlad pečen krompir in pakiranje.
- Nagrada za okus leta 2015 v Franciji - IZVRSTEN OKUS!
- Odporen na nematode Ro 1-4.
- Zelo plitva do plitva očesa.
- Dobro ohranja kakovost.

Višina pridelka	Zelo visok
Odpornost na krompirjevo plesen	Zmerno do dobro
Odpornost na navadno krastavost	Dobro

CELTIANE by CREINA

SAVEUR 2015, ZA KUHANJE, ZA PAKIRANJE, ZA SOLATE, SVIŽA UPORABA

STROKOVNO SVETOVANJE NA TERENU

Gorenjska, Primorska, Osrednja Slovenija: Aleš Volčič, 031 472 809

Pomurje, S del Štajerske, Koroška: Dušan Ozvatič, 031 804 975

Dolenjska, J del Štajerske: Mitja Žagar, 040 603 321

SEMENARNA Ljubljana, d.o.o., Dolenjska c. 242, 1000 Ljubljana, T: 01 475 92 00, E: info@semenarna.si, www.semenarna.si

CREINA d.d.

T: 051 360 097
E: info@creina.si
www.creina.com

Slovenske cisterne za gnojeko velikosti od 2200 do 25000 litrov.

Dognojevalce za polivanje v vrste Vogelsang montiramo tudi na rabljene cisterne in cisterne drugih proizvajalcev.